

GORICA / POSVET O NOVIH DRŽAVAH IN MANJŠINAH

Epohalne spremembe in nova vloga manjšin

Sen. Bratina: Preseči Osimo za sodelovanje ob meji

MARKO MARINČIČ

Leto 1989 ni prelomno le zato, ker pomeni konec povojnega obdobja, temveč predstavlja veliko pomembnejši zgodovinski mejnik. Z njim je konec 200-letnega obdobja, ki se je začelo s francosko revolucijo. S to mislijo je sen. Darko Bratina včeraj uvedel posvet o samoodločanju narodov in zaščiti manjšin, ki ga je v Gorici priredil institut za pravno-ekonomske studije IGES v sodelovanju s SKGZ in s podporo Kmečke banke. Bratina je svojo tezo podkrepil z ugotovitvijo, da smo danes priče nastajanju novih državnih tvorb, taki primeri so Slovenija, Hrvaška, baltske republike in druge nove države -, ki najbrž niso zakasnele oblike realizacije klasičnih nacionalnih držav, temveč zametek neke nove oblike imenujmo jo nacionalne dežele. Klasična centralistična država-nacija ima, potem ko je že propadla njena realsocialistična inačica, kjer je združevalni pojem nacije nadomescala partija, po vsej verjetnosti štete dneve. To pa odpira zanimiva ceravno kompleksna vprašanja tako na mednarodno pravnem področju kot tudi glede varstva manjšin.

Varstvo manjšin in kultur predstavlja danes ekološki problem tako kot varstvo okolja, je se poudaril Bratina in je ob ugotovitvi, da meje ne morejo nikjer biti nepremostljive pregrade temveč le propustne ločnice, izrekel željo, da bi prav

Pozdravni poseg predsednika KB Lebana (foto: Studio Reportage)

manjsine bile dejavnik dialoga in zblizevanja.

Stevilne poslušalce so uvodoma prozdravili predsednik upravnega sveta Kmečke banke Ksaverij Leban ter v imenu občinske oz. pokrajinske uprave odbornika Rodolfo Ziberna in Mirko Spacapan. Vsi so v pozdravih naceli aktualna vprašanja osamosvajanja novih državnih tvorb ter sožitja v naši krajevni stvarnosti. Dotaknili so se tudi perečih problemov v zvezi z revizijo Osimskih sporazumov, pri čemer so pomenljivo vsi kljub

različnim pogledom razvrstili vsako spreminjanje meja.

Tega vprašanja se je dotaknil tudi Bratina, ki je dejal, da se danes ne postavlja več vprašanje Osima, temveč njegovega premoščanja. Italija in Slovenija se morata dokončno sporazumeti o nedotakljivosti meja, potem pa z vrsto novih sporazumov poglobiti in razširiti sodelovanje. Taka možnost se odpira prav na Goriskem glede osimske industrijske cone, ki bi jo sporazumno morda lahko prenesli na Gorisko.

V nadaljevanju včerajšnjega zasedanja sta profesorja Augusto Sinagra in Claudio Zanghi predstavila problem Sev. Cipra, mednarodno še ne priznane republike. Žal so bili zaradi različnih tehničnih težav odsotni nekateri drugi povabljeni razpravljalci. Posvet se bo nadaljeval danes ob 9. uri v Palace hotelu. Predsedovala bo prof. Paola Pagnini, govorili pa bodo dr. Angela Lupone, prof. Guido Gerin, prof. Gian Luigi Cecchini. Sledila bo razprava, ki jo bo zaključil turški generalni konzul Ali Vukral Oktem.